

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Станислав Тодоров Семерджиев

05.08.03. Кинознание, киноизкуство и телевизия

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО (НАТФИЗ)

Относно: Конкурс за доцент по научна специалност /професионално направление/ 8.4. "Театрознание и театрално изкуство" (Мениджмънт на сценичните изкуства) в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, София

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на факултет „Сценични изкуства“ на НАТФИЗ. Съставът на научното жури по конкурса е формиран съгласно Заповед № 348/03.07.2018 на Ректора на НАТФИЗ.

2. Информация за кандидатите в конкурса

- **Кратка биографична справка**

Д-р Десислава Стойчева завършва Актьорско майсторство за драматичен театър във ВИТИЗ „Кр. Сарафов“ през 1987 г. като магистър с отличен успех. От 2013 г. е доктор по Театрално и филмово изкуство, като защитава докторска дисертация на тема „Специфични познания, необходими на ръководителя на иновативен театрален проект за неговото успешно управление“. Д. Стойчева е сертифициран „Мениджър на проекти“ от Международната Асоциация за управление на проекти /IPMA/. Има професионална квалификация по Мониторинг и оценка по методиката за възстановяване на инвестициите от британската квалификационна агенция EDEXCEL и диплома по Мениджмънт на културни проекти от Съвета на Европа и Фондация „Марсел Хиктер“. Завършила е успешно многобройни международни обучения в областта на арт мениджмънта и управлението на проекти и програми, между които: курс за лидери в културата на фондация „Клор“ във Великобритания; обучение по осигуряване на финансиране от бизнес спонсори, курс по ръководене на успешни екипи; обучения по финансов мениджмънт и инструменти за коучинг и менторство; майсторски клас на д-р Джо Голдблат за мениджмънт на специални събития и др.

Като актриса участва в спектакли на Младежки театър, Театър 199, СТМФ „Ателие 313“, в български и чуждестранни игрални и телевизионни филми. От 1992 г. работи в Британски съвет като мениджър на проектите във всички области на изкуствата в България, регионален мениджър на арт проектите в страните от Югоизточна Европа и в Европейския съюз. Ръководила е международни екипи, разположени в повече от 70 страни по света. От 2013 е глобален мениджър «Оценка и финанси» за 30 страни, участващи в програмата на Британски съвет за развитие на умения за работа. Отговорностите ѝ включват ръководене на комисиите за оценка на резултатите на одобрените партньорски проекти, мониторинг и оценка на дейностите в 30 държави – участнички в програмата, финансов мениджмънт, отчитане на резултатите за въздействие на програмата по методиката за възстановяване на инвестициите /ROI/. Като експерт по оценка на въздействието на международни програми, Д. Стойчева участва в комисии за оценка на проекти на различни институции. Има многобройни участия като презентатор на различни международни форуми.

- **Заемани академични длъжности**

През 2005 г. по покана на НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ Десислава Стойчева участва в създаването и акредитирането на магистърската програма „Мениджмънт в сценичните изкуства“ и оттогава е преподавател по Арт Мениджмънт в Академията.

От 2008 г. преподава различни дисциплини, свързани с мениджмънт в областта на културата в магистърски програми в ПУ «П.Хилендарски».

От 2010 г. професионалният си опит на актриса, дългогодишен мениджър на международни проекти, презентатор и лектор, тя прилага в обученията, които ръководи на български и английски. Между тях са обучения по: комуникационни и презентационни умения, мениджмънт на културни организации, управление и оценка на международни проекти и др. Провеждала е обучения по презентационни умения за служители на Британски съвет в Европа, както и за професионалисти от различни области – бизнесмени, ръководители на организации в областта на туризма, общински служители, директори на културни институти, социални предприемачи, представители на медии и ПР агенции, архитекти, банкови служители и др.

От 2016 г. е ментор е в международния курс «How to Succeed in the Global Workplace» /Как да успееш на работното място в глобалния пазар/

От 2016 г. преподава „Презентационни и комуникационни умения“ в НМА „П.Владигеров“

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Десислава Стойчева има дългогодишна професионална реализация и експертна дейност в няколко основни области:

- **Научно ръководство /консултиране** - от започването на работа като гост-преподавател в НАТФИЗ през 2005г. досега е научен ръководител на студенти от магистърски програми и рецензент на докторски и магистърски трудове.
- **Разработване на обучителни програми** – участва в разработването и акредитирането на магистърската програма «Мениджмънт в сценичните изкуства». Член е на работната група от преподаватели, която разработи програмата на новата бакалавърска специалност «Театрална продукция». Програмата е одобрена от катедрен, факултетен и академичен съвети. Първите студенти, които ще се обучават по тази програма ще бъдат приети през 2018 г.
- **Оценител на научни статии**- по покана на ръководството на ENCANTC, оценява статии от международни автори, които да бъдат публикувани в международното научно списание ENCANTC Journal of Cultural Management and Policy .
- **Мениджмънт на програми и проекти** – ръководила е локалните проекти в България, регионалните арт програми /за Югоизточна Европа и за страните от Европейски съюз/ и глобални програми /Азия, Африка, Европа и Америка/ на Британски съвет във всички области на изкуствата, културните индустрии, културното наследство и образованието. Ръководила е успешно програми и международни екипи, разположени в повече от 70 страни. В момента е глобален мениджър «Финанси и оценка» на Програмата за «Развиване на умения за работа», в която ръководи реализирането на международни партньорства, конференции и семинари и оценява въздействието на дейностите. Придобитият практически опит по управление и оценяване на международни програми и проекти, включва в лекциите и упражненията по Арт мениджмънт. Предоставя на студентите информация от трудове и изследвания, свързани с международните обучения, в които е участвала, както и от процесите по сертифициране като «Мениджър на проекти» от международната асоциация за управление на проекти /IPMA/ и от придобиването на британската професионална квалификация по «Оценяване на проекти по методиката за възвръщаемост на инвестициите»
- **Оценител на проекти - участва в комисии като оценител на програми и проекти** - в международни комисии за оценка на съвместни проекти между партньори от много страни /над 200 проекта по международната програма «Творчески сътрудничества» /

- в международни комисии за оценка на патньорски проекти между професионални организации и колежи от Обединеното кралство и от партньорски организации в страни от Азия, Африка и Америка
- в национални комисии за оценка на проекти по програма «Култура» на Столична община и на Национален фонд «Култура» на Министерство на културата
- в комисията за оценка на проектите, кандидатстващи за програмата за социални предприемачи «Промяната»

- **Ръководител на обучения, тренинги и уъркшопи по:**

- мениджмънт на организации в културата, писане и оценяване на проекти, „меки умения“ /умения за работа/, комуникационни и презентационни умения
- гост преподавател в НМА и ПУ „П. Хилендарски“,
- ръководител на обучения в „Академия за социални предприемачи“, „МОНФИЗ“, АМТИ, Национални работни срещи на музеите и галериите, в семинари на директорите на културни институти на Софийска община, в обучения за представители на различни бизнес компании и организации.
- Професионалният си опит на мениджър, презентатор и учител прилага и в международни обучения – през 2016г. в обучение по презентационни и комуникационни умения в Солун, през 2010г. в обучение на мениджъри на театри от Италия, Полша, Великобритания, Македония и България за управление на международни театрални проекти и копродукции.

Кандидатът отговоря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, регламентирани в Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, както и на вътрешния Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НАТФИЗ „Кр.Сарафов“. Кандидатът е изпълнил задължителните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ както следва:

- Има придобита научна степен „доктор“;
- Представила е публикуван монографичен труд „Актьорите, мениджърите и уменията на бъдещето“

Кандидатът д-р Десислава Стойчева е изпълнила изцяло необходимите количествени и качествени критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“, както следва:

1. Показатели **свързани с учебната дейност**

- a) **Аудиторни и извънаудиторни занятия**

- **Аудиторни занятия** - След публикуване на докторския труд в книгата „Управление на иновативни театрални проекти“, Д. Стойчева я използва активно в лекциите по Арт мениджмънт, като допълва програмата на обучение с нови теми, казуси за дискутиране и практически задачи, свързани с дефинираните понятия и управлението на проекти. По темите, отнасящи се до писане и кандидатстване с проекти, въведе практически упражнения, за да могат студентите да работят в екип със свои колеги по идеята на някой от тях, да изготвят предложение за проектно финансиране и да го представят пред техните колеги. Много от студентите, с които е работила в часовете по Арт мениджмънт, са придобили увереност и по-голяма успеваемост при кандидатстване по различни програми. Поради бързо променящите се тенденции в управлението на изкуствата, Д.Стойчева предоставя своевременно информация на студентите за предстоящи национални и международни събития по теми, свързани с изучавания материал, за да могат да вземат участие в тях – конференции, семинари, дискусии, работни маси. Това им помага да проследяват съвременните тенденции в арт

мениджмънта, да се включват в дискусии по важни теми в управлението на изкуствата, да стават част от мрежи, които ще им бъдат полезни в бъдещата професионална реализация.

- **Извънаудиторни занятия** - Необходимо е студентите да имат достъп до съвременни методологии в областта на арт мениджмънта, както и да могат да получават практически насоки и информация от водещи експерти в управлението на културни институции. Затова в допълнение на аудиторните занимания, Д. Стойчева организира на студентите срещи-разговори с изявени български мениджъри на големи културни институти и фестивали – НДК, като културен институт с национално значение, Театър „София“ – за предоставяне на информация за разликите в управлението между държавно финансирани и общинско финансирани културни институти, Международния София Филм Фест, като мащабно културно събитие с фокус върху неговото управление и ролята на доброволците при организирането и реализацията му, Научно-техническият музей в София – като културен институт, реализиращ многобройни проекти за привличане на публики и др. Когато някой фестивал или независима театрална трупа имат нужда от доброволци, Д. Стойчева насочва студентите, които изучават Арт мениджмънт, свързва ги с колегите в тези институти, за да могат да се включват в практически задачи и отговорности. Така те изграждат контакти с тези организации за бъдеща професионална реализация, помагат за различни проектни дейности и придобиват практически опит и познания.

б) Публикации

- Книгата „Управление на иновативни театрални проекти“ , изд. В. Траянов, 2014 – използва се в обучението по Арт мениджмънт в НАТФИЗ. По искане на Декана на Пловдивския университет „П. Хилендарски“ книгата е изпратена и се използва и там.
- Сборник „Идеи в мениджмънта и политиките за култура 2007-2013“, съставител Иван Кабаков, София 2014, Университетско издателство „Св. Св. Климент Охридски“ – публикуван материал в сборника: Десислава Стойчева „Иновативност в изкуствата“. Използва се в учебния процес в НАТФИЗ и в СУ.
- Съавтор на „Процедури и критерии за оценяване на театралната дейност“, авторски колектив Николай Йорданов, Десислава Стойчева, Калина Вагенщайн, изд. Сдружение „Антракт“- използва се в лекциите по Арт мениджмънт
- Статии в Литературен вестник , Номо Ludens, ЛИК , Редактор на „Британската драма 1945-1989“ от К. Николова

в) Работа със студенти и докторанти

- Среща- дискусия и насоки на работния екип от студенти, които организираха първия Международен студентски театрален фестивал „Данаил Чирпански“ .
- Работни срещи и насоки на студентите, които искат да кандидатстват по различни програми със свои проекти.

2. Свързани с научно изследователска дейност:

Участия в международни и национални форуми с презентации по следните теми:

- *Ролята на ученическите фестивали за развиването на социални умения*, Теоретична конференция „Променят ли фестивалите театралния пейзаж“, международен театрален фестивал „Варненско лято“, Варна 2018
- *Оценяване на въздействието на програмата за „ Развиване на умения за работа“ по методиката за възвръщаемост на инвестициите*, конференция на Британски съвет, Бирмингам, 2016

- *Единбургските фестивали като национални и международни платформи*, семинар в рамките на Единбургския фестивал, Единбург 2013
- *Единбургския шоукейс в Единбургския фриндж фестивал*, Международна конференция „Фестивалите- творчески индустрии и/или културни пространства“, Варна 2013
- *Комуникациите в областта на изкуствата*, Семинар „Добри практики, комуникация, и маркетинг“, Кюстендил 2013
- *Добри практики при управлението на международни културно-образователни проекти*, Обучителен семинар за разработване и управление на проекти и политики в областта на културата, Балчик, 2012
- *Достигане и развиване на нови публики*, Кръгла маса: Международната културна политика: отвън и отвътре, Варна, юни 2012
- *Партньорски проекти на Британски съвет в областта на изкуствата*, Национални конференции „ Възможности и механизми за финансиране на културни проекти в България“ във Велико Търново и Пловдив, ноември 2011
- *Управление на международни театрални проекти с участието на няколко страни* , Международна среща на Британски съвет в Единбургския шоукейс в рамките на Международния театрален фестивал, Единбург, 2011
- *Какво представлява системата за сертифициране по управление на проекти*, БАУП, Седми дискуссионен форум по управление на проекти „Сертифициране по управление на проекти“, София, декември 2010
- *Партньорските проекти в изкуствата-възможност за диалог между културите*, Кръгла маса: театърът отвъд локалните сцени, Варна, 2010
- *Шоукейсът: театрален проект за популяризиране на нови културни продукти*, Научна сесия за докторанти, НАТФИЗ, София 2010
- *Регионални проекти за творческо сътрудничество* – Международна информационна сесия за възможности за Европейско финансиране „Творчески сътрудничества“, Варна, 2008г Варна, 2008 г.
- *Креативни начини за привличане на нови публики* – Международна конференция „Театрални материали и материални театри“, Central School of Speech and Drama, Лондон, 2008г.
- *Творчески сътрудничества в Югоизточна Европа* - Международна конференция Театърът, пресичащ границите, Варна, 2007 г.
- *Творчески градове – Ролята на културните индустрии за икономическото развитие на градовете*, Международна конференция на EUCLID „Творческите и културните индустрии в Европа“, Галерия Тейт, Лондон, 2006г и др.

Членство в авторитетна професионална организация

- Член на Международната асоциация по управление на проекти /IPMA/ от 2008г. – първи българин от областта на изкуствата, който е сертифициран от Международната асоциация по управление на проекти /IPMA/ и е приет за член на асоциацията
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация по управление на проекти /БАУП/ от 2010г. досега.

4. Обща характеристика на публикувания монографичен труд

Книгата „Актьорите, мениджърите и уменията на бъдещето“ е първият научен теоретико – практически труд, който изследва компетентностите, които ще са необходими в бъдещия глобален пазар и ролята на актьорските умения за позициониране на работа в различни професионални области. За първи път същността и характерните особености на обучителния процес на актьорите е анализиран от гледна точка на уменията за работа, които ще са необходими в бъдеще. Доказана е тезата, че компетентностите на актьорите са

част от уменията на бъдещето. С „меките умения“, придобити в обучението и развити в практиката, те допринасят за собствената си професионална реализация и за социално-икономическото развитие на обществото. В книгата е представено практическото приложение на актьорските компетентности в различни социално-икономически области – в педагогическо- възпитателни, образователни, социално-ангажирани творчески дейности, а също и в индустрията. Това изследване насочва вниманието върху образователната и социалната роля на актьора. По-подробно са анализирани дейности за възпитание на децата чрез театър, както и социално-ангажирани проекти. Проследяването на професионалната реализация на завършилите студенти години след приключване на образованието им, е сложен процес, който изисква финансов и времеви ресурс. Научният труд поставя началото на такъв вид проучване за студентите, завършили специалността „Мениджмънт в сценичните изкуства“, както и за някои от тези, които са изучавали Арт мениджмънт, като част от бакалавърски програми. Чрез анкетни карти и интервюта е събрана и анализирана информация за професионалната реализация на повечето от арт мениджърите. Като резултат, всички, които са попълнили анкетните карти, използват придобитите знания и умения в професионални дейности, като част от мениджърски екипи, в независими театрални трупни, при инициране и управление на артистични проекти и др. Трудът поставя началото на база данни от *Добри практики*, реализирани с участието или под ръководството на новото поколение арт мениджъри, завършили НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, които вече са директори или са част от управленските екипи на държавни, общински и частни театри. Представени и анализирани са работещи механизми и успешно реализирани проекти за привличането, възпитаването и развитието на публиките в театрите в София и в няколко извънстолични театри. Те ще предоставят полезна информация за работещи идеи на всички мениджъри в областта на изкуствата и ще могат да се използват, както при разработването на нови проекти, така и в обучителни програми.

5. Критични бележки и препоръки

Критични бележки и препоръки нямам.

6. Лични впечатления

Познавам Десислава Стойчева от 35 години. Тя беше образцова студентка и човек с гражданска съвест, която трудно се отстояваше тогава, и днес. Работили сме по десетки проекти заедно, бил съм ѝ ръководител, били сме колеги, били сме на идентични и противоположни становища... През всичките тези години не преставам да се изненадвам от нейната изконна почтеност, непоколебимо чувство за дълг, максималистичен идеализъм, възторгващ работохолизъм, несекваща любознателност, искрена добронамереност и уменията ѝ да постига консенсуалност дори в ситуации, които трудно се поддават на подобна формулировка. Смятам за чест досегашната си възможност да общувам с нея и завиждам на студентите ѝ – удоволствието да имаш преподавател, който е едновременно учен, педагог и просто човек, на когото можеш да се опреш за подкрепа и съвет във всяка ситуация, е голяма рядкост.

7. Заключение

Убеден съм, че кандидатът д-р Десислава Стойчева напълно отговаря на всички критерии и притежава необходимите качества, професионален опит, стаж и научни постижения за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ по *Мениджмънт на сценичните изкуства* и вярвам, че НАТФИЗ само може да се гордее с такъв член на академичния си състав. Призовавам уважаемото научно жури да гласува в нейна полза. Аз гласувам „ДА“.

Подпис:

Дата: 30 август 2018, София